

D66 streeft naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Samenleving

D66 vertrouwt op de eigen kracht van mensen

In de gemeente Heusden bestaat het cluster Samenleving uit de volgende werkvelden: onderwijs, sport, cultuur en toerisme, werk en inkomen, zorg en welzijn.

De eigen kracht van mensen loopt als een rode draad door het denken van elke D66'er.

Dat maakt D66 echter niet tot een partij die alléén de individuele ontplooiing van het individu nastreeft. D66 beseft dat het individu tot zijn recht komt in een maatschappij waarin plaats is voor verschillende typen mensen. Mensen hebben een boeiende en bindende samenleving nodig om zich als individu te ontwikkelen, te onderscheiden en respectvol samen te leven met anderen.

Vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens zijn fundamentele waarden van onze samenleving. Het is de opgave om vrijheid en gelijkwaardigheid in de politiek gestalte te geven. Wij doen daartoe enkele voorstellen verderop in dit hoofdstuk.

Onze samenleving is niet een uniforme samenleving. Ieder mens leeft in meerdere samenlevingsverbanden. Nederlanders zijn ook Europeanen. Globalisering en Europese eenwording hebben grote invloed op ons dagelijkse leven. Denk maar aan de kredietcrisis en de euro.

Elders in dit verkiezingsprogramma wijzen wij erop dat ook de provincie invloed heeft op onze gemeentelijke samenleving, vooral op planologisch gebied. Planologisch hebben de aanpalende gemeenten elkaar nodig bij de vormgeving van de structuurvisie van de gemeente. D66 vindt het terecht dat er in de gemeente Heusden extra woningen gebouwd worden omdat de gemeente Den Bosch geen ruimte meer heeft.

D66 streeft naar een participatiemaatschappij

D66 wil stimuleren dat iedere burger deel uit maakt van meerdere sociale verbanden, want alleenstaande mensen hebben het in veel opzichten moeilijker in de maatschappij. Speciale aandacht gaat daarbij in de gemeentepolitiek uit naar groeperingen die lichamelijk, geestelijk en sociaal kwetsbaar zijn. Alle burgers horen er(gens) bij, ongeacht geslacht, ras, huidskleur enzovoort.

D66 is echter alleen maar voorstander van de verzorgingsstaat als het individu en zijn sociale omgeving er zelf ook alles aan doet om op eigen benen te staan en deel te nemen aan sociale verbanden. D66 is er voor de sterken en voor de zwakken in de samenleving, maar gelooft dat elk mens, sterk of zwak, ook een eigen kracht heeft. Bijna niemand is langdurig

zonder eigen wil of kracht. Wie dat wel is, moet onze volledige steun krijgen.

Voorstellen

Wij geven achtereenvolgens onze opvattingen en acties op de volgende terreinen:

- Buurt als vitale samenleving
- Bevordering van participatie van kwetsbare groepen
- Arbeidsmarkt en werkgelegenheid
- Cultuur en media
- Gezondheid en bewegen
- Jeugdbeleid
- Onderwijs

Buurt als samenleving

Buurten zijn kleinschalige gemeenschappen. Overdag lijken ze vooral van kinderen en ouderen, in het weekend en 's avonds zijn ze van iedereen. De afgelopen vijftig jaren zijn wijken uniformer geworden. Wonen en werken zijn gescheiden, evenals wonen en sportief bewegen, en (vaak) wonen en maatschappelijke dienstverlening (door schaalvergroting). Dat alles is het gevolg van het te rationeel benaderen van de samenleving.

D66 wil de vitaliteit in de buurtgemeenschappen terug door:

- wijkraden in te richten die op het terrein van zorg, welzijn, veiligheid en omgeving de gesprekspartner zijn van de gemeente;
- de huidige verknipte zorg te vervangen door buurthulp: kleine teams van professionele hulpverleners (wijkverpleegkundige, thuiszorg) die kwetsbare inwoners ondersteuning bieden;
- waar mogelijk wijkcentra in te richten, waarin meerdere vormen van dienstverlening worden uitgevoerd en waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten. Te denken valt daarbij aan het samenbrengen van brede scholen, buurthuis, kinderopvang, speelruimte in een multifunctioneel gebouw;
- vrijwilligerswerk te bevorderen door een kleine organisatie in het leven te roepen die vrijwilligerswerk stimuleert. De gemeente levert de ruimte en deeltijdmedewerkers. Samen met mbo-studenten (stage) werven zij vrijwilligersplaatsen en vrijwilligers die dit vrijwilligerswerk kunnen uitvoeren tegen een kleine vergoeding. De vergoedingen worden geworven bij bedrijven, maatschappelijke instellingen en inwoners. Jeugd die vrijwilligerswerk verricht doet daarmee ook maatschappelijke ervaring op;
- meer blauw op straat in risicovolle wijken;
- parkeerproblemen op te lossen;
- in elke wijk een speel- en beweegruimte te realiseren.

Jeugdbeleid: niet meer langs elkaar heen werken

Drie jaar geleden heeft de gemeente een integraal jeugdbeleidsplan opgesteld. Zelfs de oppositie steunde dit plan. Nu, drie jaar later, constateert een extern bureau dat de uitvoering ernstig tekortschiet. Hoe kan dat?

De gemeente stuurt de betrokken hulpverlenende instellingen onvoldoende aan. Het is weer het oude liedje in de hulpverlening: ieder werkt voor zich en allen werken langs elkaar heen. Nu is het ook moeilijk om op het terrein

van de jeugdhulpverlening alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Dit is overall een probleem, maar de gemeente Heusden is erg hardleers. Er wordt met weinig verve aan bureaus voor jeugd en gezin gewerkt.

D66 Heusden stelt een integrale aanpak van jeugdproblematiek voor; het gaat dan om jeugdcriminaliteit, vandalisme en verslaving. Deze integrale aanpak wordt gekenmerkt door ketenzorg, waarbij voor elke problematiek aparte ketens van zorg georganiseerd worden. Zo'n aanpak zal sneller leiden tot een hechte samenwerking in de praktijk tussen professionele hulpverleners, politie/justitie en informele instellingen voor de jeugd, zoals sport- en muziekverenigingen.

Daarnaast bevordert D66 deelname van de jeugd aan sportieve en culturele activiteiten. In de huidige tijd van jeugdwerkloosheid moet de deelname van jeugd aan scholing en vrijwilligerswerk worden bevorderd.

Daardoor zullen de deelname aan sportbeoefening en de waardering voor voorzieningen en activiteiten voor de jeugd toenemen. Het aantal geweldsdelicten, diefstal en jeugdcriminaliteit zal afnemen. En dit alles zal dan terug te vinden zijn in betere cijfers (prestatie-indicatoren) in de wijkatlas Heusden van 2013..

Daarnaast is D66 voor het creëren van multifunctionele veldjes in de vorm van Cruiff-courts. Of iets dat daar op lijkt.

Jeugdigen die door wat voor oorzaak dan ook (verslaving, thuissituatie, gezondheid) in een crisissituatie verkeert verlangen een humane opvang. Tot dusver kwamen deze jongeren in Den Bosch terecht, in zogenaamde hostels. D66 vindt het beter als de Heusdense jeugd in Heusden, dichterbij huis, wordt opgevangen. Bovendien komen de problemen en kosten dan niet bij de centrumgemeente terecht.

Cultuur en media: participatie voor iedereen

Cultuur gedijt vooral in een open gemeenschap, zonder beperkingen. Menigeen denkt bij cultuur aan kunst. Maar cultuur is meer. Ze verbindt mensen en is een verzameling van uitingen die voortkomen uit levensbeschouwingen en maatschappelijke ontwikkelingen. Deze uitingen treffen we aan tijdens ons werk en in onze vrije tijd, in kranten, televisie, verenigingsleven, kortom in alles wat door de samenleving wordt voortgebracht.

Cultuur is moeilijk te benoemen. Onze cultuur vertoont ook een grote diversiteit naar afkomst, belevingswereld, mate van maatschappelijke participatie. Iedere burger kan kennismaken van en deelnemen aan onze diverse vormen van cultuur. Veel media bevorderen deze participatie. In onze gemeente zijn dat de plaatselijke pers, HTR en internet. Deze media hebben een beperkt bereik. Zij zijn vooral aanvullend op landelijke en bovenregionale media, en zijn met name van belang voor doelgroepen die door de landelijke en regionale media niet bereikt worden. Veel burgers lezen geen landelijke of regionale pers. De inhoud van deze pers is voor hen een 'ver-van-mijn-bedshow'. Dit geldt ook voor het theateraanbod in de gemeente.

Het plaatselijke publiek vraagt een andere programmering dan de schouwburgen van Den Bosch en Waalwijk.

De Voorste Venne dient vooral een gemeenschapshuis te zijn dat de regionale kunst- en cultuuruitingen promoot. Daarnaast dient het de kunst- en cultuuruitingen van buiten de regio binnen te halen om de cultuur van de gemeente te vitaliseren.

Het betekent dat de Voorste Venne, als cultureel centrum van de gemeente, een inspirerend aanbod dient te hebben waarin professionele en amateuristische cultuuruitingen een kans krijgen.

D66 Heusden wil daarnaast meer evenementen in de gemeente organiseren. Te denken valt daarbij aan een openluchttheater in de vesting, bijvoorbeeld bij het kasteel of de vismarkt. Ook de ruimte bij de molen in Nieuwkuijk leent zich voor diverse evenementen. D66 adviseert een Raad voor cultuur in het leven te roepen, waaraan vertegenwoordigers van bestaande culturele organisaties (waaronder media) en particulieren (zoals vrijwilligers en kunstenaars) deel uitmaken en die jaarlijks een cultuur- en evenementenplan opstellen.

D66 is voor het voortbestaan van 'de Voorste Venne'. Er zal een diepte-investering dienen plaats te vinden.

Bevordering van de participatie van kwetsbare groepen

D66 stelt als doel om de deelname aan verenigingen en vrijwilligerswerk duidelijk te laten toenemen, vooral van kwetsbare bevolkingsgroepen.

Het cijfer voor voorzieningen en activiteiten voor ouderen en voor welzijnsvoorzieningen zal in de wijkatlas Heusden 2013 hoger moeten zijn dan in 2009. Resultaatmeting is een voorwaarde voor elk beleidsplan, hoe bescheiden ook.

De gemeente heeft het WMO-beleid (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) uitgesplitst over veel beleidsterreinen. Een integrale aanpak van de *zorgzame samenleving* ontbreekt. In feite bestaat het WMO-beleid uit een reeks ambities en doelstellingen; een reeks zonder samenhang.

D66 Heusden wil dat er een integrale aanpak van de WMO plaatsvindt. Kern van de WMO is het streven om mensen zo veel en zo lang mogelijk te laten meedoen in de maatschappij. Het gaat daarbij vooral om kwetsbare burgers die zich door ziekte of tegenslag moeilijk kunnen handhaven.

In feite dient elk beleid op het terrein van welzijn, zorg en wonen vanuit dit doel vormgegeven te worden. Zo kan sport er in belangrijke mate aan bijdragen, dat mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, senioren en allochtone groepen daadwerkelijk deelnemen aan de samenleving. Veel verenigingen in de gemeente kunnen daarin een rol vervullen en ook professionele, hulpverlenende instellingen.

Informele zorgverleners, zoals mantelzorgers en vrijwilligers, bieden het grootste reservoir aan zorg. Informele zorg maakt ruim 70 procent van de zorg uit en is daarmee de belangrijkste 'participatieleverancier'.

D66 wil dat de gemeente op elk beleidsterrein van de WMO (wonen, zorg, welzijn) expliciet als doel stelt dat kwetsbare groepen en individuen zo veel

en zo lang mogelijk meedoen in de maatschappij. Daarbij moet als uitgangspunt dienen dat niet de gemeente en de professionele hulpverleners alleen of hoofdzakelijk verantwoordelijk zijn voor de participatie van de inwoners. Ook de maatschappelijke organisaties en inwoners moeten daarin hun verantwoordelijkheid nemen.

Gezondheid en bewegen: weg met overgewicht

Een van de grootste bedreigingen van de gezondheidszorg is obesitas. Sluipenderwijs neemt het overgewicht van de inwoners toe: 10 procent - met grote verschillen tussen verschillende milieus.

Tot op heden werkt de gezondheidszorg vooral reactief en beperkt zich tot voorlichting (een groot deel van de inspanningen van de GGD Midden-Brabant). Daarnaast zijn er allerlei losse initiatieven. Deze activiteiten leiden in de praktijk tot weinig structureels.

D66 stelt voor om een omvattend project 'Gezond eten en bewegen' te organiseren. In dit project werken gemeentelijke gezondheidsinstellingen, GGD Midden-Brabant, sportverenigingen, regionale media, onderwijsinstellingen, supermarkten samen om de bevolking te stimuleren tot een ander, gezonder voedselpatroon en tot meer bewegen.

D66 Heusden stelt waarderingssubsidies beschikbaar voor verenigingen die de deelname van kwetsbare groepen aan het verenigingsleven vergroten.

De speelruimtes in wijken wordt zo ingericht dat spelen weer avontuurlijk wordt: weg met de steriele gazons en wipkippen. In plaats daarvan aanplanting met struiken en bomen en een omgeving die uitnodigt tot bewegen en samenscholen.

Daardoor kan het overgewicht van de jeugd teruggedrongen worden met 5 % in de wijkatlas Heusden 2013.

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid: meer zelf ondernemen

In de huidige tijd is er sprake van toenemende werkloosheid.

Het heeft er veel van weg dat de gemeente alleen de reguliere middelen ter bestrijding van de werkloosheid inzet. Dat levert slechts beperkte resultaten op. Het gevaar dreigt weer dat een groep jongeren en 55-plussers de komende jaren verloren worden voor de arbeidsmarkt.

D66 wil de volgende aanvullende maatregelen treffen:

- o Het naar voren halen van de projecten Geerpark en het Centrumplan Vlijmen;
- o Het inrichten van een mobiliteitscentrum, om ontslagen medewerkers direct weer in het arbeidsproces op te nemen;
- o Het financieren van omscholing van werkloze medewerkers;
- o Het creëren van vrijwilligerswerk voor moeilijk plaatsbare werkloze jongeren;
- o Het financieel stimuleren van vervolgopleidingen voor werkloze afgestudeerden, in samenwerking met ROC's;
- o Het stimuleren en ondersteunen van zelfstandig ondernemerschap.

Op deze plaats in het concept-programma stond een passage die bij nader inzien als een valse verkiezingsbelofte werd beoordeeld. Daarom is zij geschrapt.

In Drunen bevindt zich een concentratie van non-ferro bedrijven, die zich hebben verenigd onder de naam Metal Valley.

Metal Valley heeft tot doel de innovatie en R&D op het gebied van hoogwaardige non-ferro producten te stimuleren, en zich meer en meer te ontwikkelen als een kenniscentrum op het non-ferro gebied. Hierin leidend zijn de wensen van zijn klanten, die voor het ontwikkelen van nieuwe high tech producten en het oplossen van hun problemen in Metal Valley een uitstekende partner hebben.

De drie stichters LDM, Sapa en Wärtsilä hebben een lange historie in de regio, en hebben zich de laatste decennia ontwikkeld tot spelers van wereldformaat op het gebied van high tech non-ferro solutions. Met 1.500 werknemers en honderden miljoenen omzet is Metal Valley een belangrijke invloedsfactor in de regio, reden om nauw samen te werken met de overheden, zoals de gemeente Heusden en de Provincie Noord-Brabant, en de diverse opleidingscentra, zoals ROC's en universiteiten.

De gemeente dient actief bij te dragen aan het benutten van de kansen die Metal Valley biedt.

De gemeente stimuleert, in het algemeen, groen ondernemerschap.

Onderwijs: betere kwaliteit

Onderwijs is voornamelijk een taak van de landelijke overheid. Op gemeentelijk niveau is het gemeentebestuur verantwoordelijk voor openbaar onderwijs. Het gemeentebestuur heeft zitting in het bestuur Scala, een bestuur dat alle scholen voor primair en speciaal basisonderwijs bestuurt. Op enkele terreinen kan de gemeente wel degelijk invloed uitoefenen.

D66 Heusden wil daarnaast de volgende maatregelen treffen:

- o De kwaliteit van de voorschoolse educatie moet omhoog, vooral om kwetsbare groepen beter voor te bereiden op het primaire onderwijs en om in een vroegtijdig stadium specifieke leertekorten en -stoornissen te signaleren en te behandelen;
- o Scholen kunnen beter wortelen in de lokale gemeenschap door samenwerking te realiseren tussen scholen en culturele instellingen en (sport-/natuur-)verenigingen.
- o In het bestuur van Scala en het d'Oultremont-college willen we aandringen op een afzonderlijke ouderraad.

Deze maatregelen hebben als doel om de doorstroming voor de gemiddelde leerlingen naar havo en ROC aanzienlijk te verbeteren en leerstoornissen op een vroeger tijdstip te gediagnosticeren.

Cultuur en toerisme

Heusden is kort geleden een toeristische attractie kwijtgeraakt: het land van Ooit. Het toerisme zou kunnen worden gestimuleerd door uitbreiding van de jachthaven, het organiseren van evenementen in Heusden-Vesting en de aanleg van een camping in het buitengebied.

